

SPRAVODAJ

2020 / 1

obce Most pri Bratislave

PRÍHOVOR STAROSTU OBCE

Vážení občania,

Od 6. marca 2020 ovplyvnil COVID – 19 život všetkých obyvateľov našej obce. Od tohto dátumu bola zatvorená základná aj materská škola v obci. Postupne začali platiť pravidlá stanovené Úradom verejného zdravotníctva. V celej republike bola vyhlásená mimoriadna situácia 11. 3. 2020 a následne 15. 3. 2020 núdzový stav. Prvý zavedený núdzový stav skončil 13. 6. 2020, avšak mimoriadna situácia trvala celé leto, a následne aj ďalšie obdobie.

Pre nás všetkých to znamená aj naďalej dodržiavať zásady **R. O. R.**, t. j. **ruky** – častejšie a poriadne umývať, **odstup** – dodržiavať odporúčanú vzdialenosť medzi osobami minimálne 2 m, **rúško** – nosenie rúšok. Nosenie rúšok v interiéri mimo bydliska bolo stále povinné, ale nosenie rúšok v exteriéri menilo svoje vymedzenie povinnosti. Som vďačný našim občanom, ako sa poctivo a svedomito so všetkými zmenami a povinnosťami vysporiadali.

Vo všetkých maloobchodných prevádzkach a prevádzkach služieb sa odporúčalo zabezpečiť, najmä:

- aby počet zákazníkov v prevádzke v jednom okamihu neprekročil vymedzenú koncentráciu, teda jeden zákazník na daný m² z predajnej plochy prevádzky určenej pre zákazníkov, alebo

- dodržiavanie odstupu medzi jednotlivými zákazníkmi minimálne 2 metre.

Aj naďalej však prevádzkovatelia musia zabezpečiť:

- vstup a pobyt v prevádzke (vo vnútorných priestoroch) umožniť len osobám s prekrytými hornými dýchacími cestami (rúško, šál, šatka); ,

- pri vchode do prevádzky aplikovať dezinfekciu na ruky, čiposkytnúť jednorazové rukavice,

- zachovávať odstup v radoch osôb minimálne 2 m,

- na všetky vstupy do prevádzky viditeľne umiestniť oznam o povinnosti dodržiavať vyššie uvedené hygienické opatrenia a oznam o maximálnom počte zákazníkov v jednom okamihu,

- vykonávať časté vetranie priestorov prevádzky a pravidelne vykonávať dezinfekciu dotykových plôch, kľučiek, nákupných vozíkov a košíkov, používaných prístrojov, nástrojov a pomôcok, na dezinfekciu použiť dezinfekčné prostriedky s virucídnym účinkom,

- potravinárske predajne, prevádzky zariadení spoločného stravovania, vrátane stánkov s rýchlym občerstvením a iným ambulantným predajom potravín, pokrmov a nápojov musia klásť dôraz na zabezpečenie pravidelného čistenia a dezinfekcie, ktoré sa musí vykonávať v rámci denného sanitáčného režimu prevádzky a v rámci prijatých a zavedených zásad správnej hygienickej praxe podľa nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady č. 852/2004 o hygiene potravín.

Podrobnejšie informácie o konkrétnych opatreniach, ktoré je potrebné neustále dodržiavať, napr. pri pohreboch, svadbách, pri cestovaní do zahraničia, či zo zahraničia, sú zverejnené na web stránke www.korona.gov.sk, keďže sa neustále menia v dôsledku meniacej sa pandemickej situácie.

Napriek epidemiologickej situácii sa život v obci postupne v priebehu roka 2020 normalizoval a mohli byť realizované plánované činnosti a stavby.

Obec má právoplatné stavebné povolenie na prístavbu 6 tried základnej školy, na rekonštrukciu hasičskej zbrojnice. Projektová spoločnosť vypracováva architektonickú štúdiu, na základe ktorej budú stanovené predpokladané náklady na rekonštrukciu starej budovy základnej školy na materskú školu.

/pokračovanie príhovoru na str. 2/

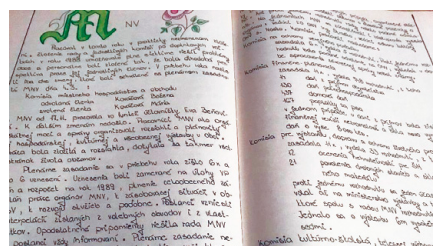
Nová budova školskej jedálne

čítajte na str. 4

Vyučovanie počas koronakrízy

čítajte na str. 4-7

Most pred 20-timi rokmi

čítajte na str. 8-10

SPOLOČENSKÁ KRONIKA od 1.1.2020 do 31.7.2020

Počet obyvateľov s trvalým pobytom
k 31.7.2020 je 3833.

Počet obyvateľov s prechodným
pobytom k 31.7.2020 je 113.

Sobáše: 19 sobášov –
9 v obci, 10 mimo obce

Narodenia detí: 42 detí –
20 dievčat, 22 chlapcov

Úmrtia: 9 ľudí

Najstaršou obyvateľkou, ktorá
bola občiankou Českej republiky,
ale posledných 10 rokov žila v našej
obci u svojej dcéry, bola v roku
2020 pani Marie Butulová, ktorá sa
v marci dožila nádherného veku 100
rokov. Žiaľ, ani nie po 2 mesiacoch
od svojho životného jubilea nás pani
Butulová opustila. Česť jej pamiatke.

/pokračovanie príhovoru starostu zo str. 1/

V časti Studené, na ul. Tomášovskej, a v obci, na ul. Nálepkovskej, obec vybudovala dva prechody pre chodcov, vrátane ich osvetlenia. Taktiež bol vybudovaný chodník smerujúci k cyklotrase. Žiaľ, nebolo možné pokračovať v jeho dokončení, pretože sa obec nedohodla s majiteľmi súkromných pozemkov.

V súvislosti s cyklotrasou Studené – Most pri Bratislave bola zaslaná žiadosť na príslušný odbor Bratislavského samosprávneho kraja o súhlas na uzatvorenie Dodatku č. 2 k zmluve s dodávateľom diela. Až po súhlasnom stanovisku budeme môcť podpísať predmetný dodatok a pokračovať vo výstavbe.

V areáli základnej školy bola postavená jedáleň v hodnote 302 168,35 EUR, ktorá bola 17. 8. 2020 skolaudovaná.

Na cintoríne v obci bola zrealizovaná štvrtá – posledná etapa výstavby urnovej steny.

Pokračujú práce na rekonštrukcii národnej kultúrnej pamiatky – Prícestnej božej muky Najsvätejšej Trojice na ulici Bratislavská, smerom na Malinovo.

V areáli futbalového ihriska boli na detskom ihrisku vykonané úpravy a v súčasnosti ihrisko vyhovuje podmienkam stanoveným v zákone č. 371/2019 Z. z. o základných požiadavkách na bezpečnosť detského ihriska. Oprávnená spoločnosť na vykonávanie kontrol vydala obci inšpekčný certifikát, ktorý potvrdzuje, že ihrisko sa môže bezpečne používať.

V časti Studené bol v priebehu roka 2020 pripravený pozemok, vrátane vodovodnej prípojky. Následne obec čakala na dodávku hracích prvkov pre nové detské ihrisko, zrealizovala oplotenie a položila trávový koberec. Ihrisko bolo vybudované a pokiaľ by pandemická situácia dovolila, určite by sa na ňom už dnes deti hrali. Taktiež obec v priebehu roka zrealizovala detské ihrisko „Viktorínka“.

Ešte pár slov k územnému plánu obce, pretože na sociálnej sieti facebook sa v poslednej dobe objavujú rôzne zavádzajúce a 100 %-tne overené správy o tom, ako sa na ďalších pozemkoch idú stavať rodinné domy, že nebude možné na nich venčiť psov. Podľa obrázka ktorý bol zverejnený v priebehu roka, ide o lokalitu medzi ulicami Lipová, Brezová a bývalými vojenskými kasárňami. Nevie si predstaviť ako by bolo možné stavať na týchto pozemkoch rodinné domy, keďže práve cez tieto pozemky prechádza ropovod, ktorý má svoje ochranné pásmo, ďalej to je vodovod o priemere 1000 mm + ochranné pásmo. Na listoch vlastníctva sú vedené tieto pozemky ako orná pôda, taktiež v územnom pláne obce sú určené pre rastlinnú výrobu, t. j. je na nich možné pestovať obilniny, okopaniny, krmoviny, technické plodiny, zeleninu a iné poľnohospodárske plodiny, alebo pozemok dočasne nevyužívaný pre rastlinnú výrobu. Všetci, čo venčia psov na týchto pozemkoch si asi neuvedomujú, že vstupujú na súkromné pozemky.

Ak má niekto pochybnosti o tom čo je, alebo nie je v územnom pláne obce, môže si to prísť overiť na obecný úrad. Celý územný plán je zverejnený aj na web stránke obce www.mostpribratislave.sk - Dokumenty – Územný plán a je stále prístupný verejnosti 24 hodín denne. Obec pripravuje mapovú aplikáciu ktorej súčasťou bude vektorový územný plán, t. j. bude možné v nej vyhľadávať informácie o ktoromkoľvek pozemku v obci, vrátane informácie či je zaradený do územného plánu obce a na aký účel.

Prvý územný plán bol spracovaný v roku 2002, postupne boli schvaľované jeho zmeny a doplnky. Posledné zmeny a doplnky 2013 boli schválené 2. 10. 2014 vrátane regulatívov výstavby, napr. koeficient zastavanosti bol stanovený na 30 %, a nie ako niekto na facebooku uviedol 60 %.

Poslanci obecného zastupiteľstva na rokovaní dňa 22. 8. 2019 skonštatovali, že schválený Územný plán obce Most pri Bratislave je aj naďalej vhodným nástrojom na riadenie územného rozvoja obce Most pri Bratislave, t. j. nie sú potrebné jeho zmeny alebo doplnky a nie je potrebné obstaráť nový územný plán. Za predmetné uznesenie hlasovalo 7 poslancov, proti nebol nikto, zdržali sa 2 poslanci a 2 poslanci neboli prítomní na zastupiteľstve.

V súvislosti s odpadmi plánuje obec v roku 2021 niekoľko zmien. Konkrétne plánuje zaviesť systém evidencie a správy nádob na zmesový komunálny odpad a na biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad. V skutočnosti to znamená, že na každú nádobu na odpad bude umiestnený elektronický čip, ktorý bude mať v databáze pridelený jednoznačný identifikátor a k nemu bude priradený platiteľ poplatkov. Zavedením uvedeného systému očakávame zníženie objemu zmesového komunálneho odpadu a zvýšenie objemu triedeného odpadu, nástroj na kontrolu evidencie odpadových nádob, vrátane odhaľovania vývozu nádob, za ktoré nebol zaplatený poplatok.

Záverom chcem poďakovať všetkým pedagogickým aj nepedagogickým zamestnancom základnej a materskej školy, ktorí zvládli a zvládajú či už online výučbu, ale aj čiastočné obnovenie výučby na školách počas uvoľnenia opatrení súvisiacich s koronavírusom, zamestnancom obce, ktorí aj napriek tomu, že bol obecný úrad určitú dobu nedostupný pre stránky, vybavovali podania v rámci svojej pracovnej náplne.

Podakovanie patrí Vám, všetkým obyvateľom obce za dodržiavanie opatrení vyhlásených Úradom verejného zdravotníctva, za ohľaduplnosť a vzájomnú pomoc.

Ďakujem pánovi Zavadskému za finančný dar 300,- EUR, ktorý materská škola využije v prospech detí.

Spoločnosť ESC sk s. r. o. dala pre obec vyrobiť tri tabule s označením „SPOMAĽ, LÚBIME SVOJE DETI“, ktoré budú osadené v obci, za čo im taktiež ďakujem.

Zostaňme naďalej zodpovední a dodržiavajme aktuálne hygienické opatrenia stanovené Úradom verejného zdravotníctva, Pandemickou komisiou vlády Slovenskej republiky.

K udržaniu priaznivého vývoja pandémie COVID – 19 na Slovensku, v našej obci môže takto prispieť každý z nás.

Ing. František Mastný, starosta obce

/MOST PRI BRATISLAVE

Videá z obecného zastupiteľstva nájdete na www.youtube.com

**TERMÍNY ZASADNUTIA
OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA V ROKU 2021:**

11.2.2021	26.8.2021,
22.4.2021	21.10.2021
17.6.2021	9.12.2021

PLÁNOVANÉ TERMÍNY ZASADNUTIA

OBECNEJ RADY V ROKU 2021:

4.2.2021	19.8.2021
15.4.2021	14.10.2021
10.6.2021	2.12.2021

NOVÁ FIRMA = NOVÝ ZAMESTNÁVATEĽ V OBCI

Naša spoločnosť pôsobí na trhu od roku 2001, kedy sme sa rozhodli, že využijeme príležitosť, ktorú nám život ako mladým ľuďom ponúka a začneme tvoriť niečo „svoje“. Keďže svet a technológie išli každým rokom raketovo vpred, bol náš výber správny a my sme z malej 3-člennej firmy začali budovať firmu, ktorá dnes zamestnáva približne 100 ľudí. Začínali sme opravou mobilných telefónov Mitsubishi, ktoré nás následne priviedli k (v tej dobe) zvučnejším menám ako MOTOROLA a PHILIPS. Začali sme sa učiť nové veci, napredovali sme technológiou a učili sme sa pracovať s ľuďmi. Postupne sme sa začali orientovať aj v servise čiernej techniky, TV a AV, malej bielej techniky. Naše chcenie byť lepší, naša súťaživosť, byť prvý nám určovali smer, ktorým sme so správnymi ľuďmi po boku zdolávali niekedy ľahšie a inokedy ťažšie výzvy. Odmenou nám bola pochvala od zákazníka, uznanie od výrobcov, ponuka nových projektov od operátorov. Dnes môžeme s hrdosťou povedať, že sme najväčšie autorizované servisné stredisko pre mobilné telefóny, tablety, TV a AV zariadenia na Slovensku. Máme svoje pevné miesto na trhu, za ktoré sme vďační a berieme každý náš úspech s pokorou. Cítíme sa byť doma tu, nepíšeme si na dvere anglické názvy pozícií, neštudujeme v zahraničí, neučíme sa byť svetový. Zastupujeme značky ako SAMSUNG, HUAWEI, MOTOROLA, LENOVO a iné a verte nám, každú jednu učíme byť slovenský. Každú zahraničnú návštevu učíme jesť bryndzové halušky a piť kopaničiarsku slivovicu.

Pred 5 rokmi sme prvýkrát vyslovili nahlas myšlienku, mať svoju vlastnú budovu. Od toho dňa sme vyberali lokalitu, ktorá sa stane našim novým domovom a kde budeme cítiť, že sme na správnom mieste. Prešli sme veľa miest, stavieb, projektov a vypočuli si veľa developerov. Jedného dňa, cestou do práce, sme popri ceste odfotili malý pútač s telefónnym číslom a vetou „pozemok na predaj“. Od toho dňa ubehli tri roky. Tie tri roky zmenili všetko a posunuli naše sny do úrovne reality. Dlhé noci plánovania, kreslenia, vyberania tých správnych technológií, materiálu, firiem, ktoré nám zhmotnia náš sen. Opäť sme sa naučili, že nie každá firma, ktorá má zvučné meno a zahraničný kapitál, je aj odborníkom a záleží jej na dobre odvedenej práci a tiež, že nie každé slovo platí.

Ale dnes sme tu, pripravení na ďalších veľa rokov, robiť to, čo nás baví, v čom sme dobrí a veriť, že ľuďom aj naďalej budeme pomáhať svojou prácou. Naše autá s logami budú vyrážať z nášho nového „domova“ Mostu pri Bratislave, pripravení pomôcť a opraviť. Pár z nás je aj obyvateľmi Mostu pri Bratislave a jedným z našich cieľov je, aby sme v tejto obci nenašli len „sídlo firmy“, ale aby sme sa tu cítili ako doma, aby sme dokázali prispievať do rozpočtu obce, aby ste Vy, obyvatelia Mostu pri Bratislave boli hrdí na to, že sme Vašou súčasťou a aby ste aj Vy raz mohli povedať „TO JE NAŠA FIRMA“.

Aj naša firma zažíva v týchto mesiacoch „plodné obdobie“ a tak vieme, ako dôležitá je ochrana tých najmenších. Preto od nás prijmite 3 tabule s označením „SPOMAL, LÚBIME SVOJE DETI“, ktoré budú osadené v obci. Aby sme potešili nie len tých maličkých, ale aj ich rodičov, radi Vám ponúkneme aj pár pracovných miest, ktoré sa budeme počas najbližších mesiacov snažiť obsadiť práve obyvateľmi „NAŠEJ“ obce.

P. UČITEĽKA MAJKA PLAZÁKOVÁ

Človek je len vtedy človekom, ak niečo spraví zo svojho života. Niečo takého, po čom ľudia ako po moste budú kráčať k ľudskej budúcnosti. /Alfonz Bednár/ Takýchto ľudí nie je veľa. O to viac ma teší, že jedného takéhoto človeka mám možnosť poznať.

V septembri 1982 nastúpila na našu základnú školu ako mladá absolventka PDF UK s čerstvým „červeným“ diplomom plná emócií, predsavzatí, ideálov. Začala pracovať v škole, ktorú predtým sama ako žiačka navštevovala. Je pravdou, že ťažšie sa pracuje tam, kde ťa ľudia poznajú od malička. Ona si však zakrátko vybudovala autoritu medzi žiakmi i rešpekt rodičov. Jej kolegovia vedeli, že sa na ňu dá vždy spoľahnúť. Nepatrila k tým, ktorí by veľa zbytočne rozprávali, ale keď sa k niečomu vyjadřila, bol jej názor premyslený a jasný. Bola ochotná vždy na seba pracovať, ďalej sa vzdelávať, pôvodnú aprobáciu Rj-D si rozšířila o Ev. Neskôr, keď to škola potrebovala, začala sa venovať výchovnému poradenstvu.

Rodičia zverujú pedagógovi do rúk to najcennejšie, čo táto spoločnosť má – svoje dieťa. A od neho do veľkej miery závisí, aký človek z neho vyrastie. A v dlani, ako vzácne skielka, mu ostane aj spomienka na školu.

Na učiteľku, ktorá mu vložila do rúk pero, aby sa spoznal s celým svetom, navštívil neznáme krajiny, spoznal nespoznané, objavil ne-

objavené. A dnes by jej chcel poďakovať. Za silu, trpezlivosť, ochotu, láskavosť i pokarhanie, ktoré sa mu možno vtedy zdalo nespravodlivé. Za všetko, čo mu dala a čo navždy ostane súčasťou jeho „ja“.

Odchod do dôchodku je jedným z momentov, v ktorých konfrontujeme vlastné predsavzatia, plánované ciele s dosiahnutými. A tebe sa darilo formovať detské duše, naučiť ich to, čo im už nikto nevezme.

A v živote si mala ešte jeden bonus. Mala si rodinu, ktorá ti bola vždy oporou. Radovala sa s tebou, keď sa ti darilo, pomáhala ti, keď si to potrebovala.

Učiteľ nemôže za svojho žiaka prežiť život, ani mu nemôže poskytnúť hotové recepty na riešenie životných situácií. Môže mu však pomôcť pri nadobúdaní zodpovednosti za vlastné konanie, poodhaliť tajomstvá seba výchovy, slobody, morálky, pomáhať hľadať ľudské hodnoty. Želala by som si, aby sa ti dnešní kolegovia podobali, aby sami nestratili smer vedúci k metám ľudskosti a nedovolili v labyrinte života zablúdiť našim deťom.

AKO SA UČÍME V ČASE KORONAKRÍZY?

Keď sme obdržali 16. marca 2020 nariadenie z krízového štábu obce, aby sme okamžite zatvorili školu a prerušili vyučovanie, ani nám vo sne nenapadlo, že to bude na taký dlhý čas. Mysleli sme si, že to bude niečo ako chrípkové prázdniny – týždeň, možno dva. Nie celé mesiace! Spočiatku to určite mnohých potešilo, lebo sa potrebovali ešte doliečiť alebo si oddýchnuť.

Pretože sme nevedeli, ako dlho toto prerušenie bude trvať, učitelia zadali deťom domáce úlohy zamerané na opakovanie učiva – vypracovať projekt, preštudovať nejaké dokumenty či pozrieť si prezentácie. Učitelia posielali žiakom úlohy cez EduPage, písali e-maily a telefonovali im. Po dvoch týždňoch samoštúdia sme vedeli, že musíme niečo vymyslieť a začať vyučovať inak. Okamžite sme začali skúmať, aké sú možnosti vyučovania na diaľku a zisťovať, ako sú naši žiaci vybavení počítačmi, tabletmi a smartfónmi. Neváhali sme ani chvíľu, keď sme vedeli, že to vo väčšine domácností nie je problém a začali sme vyberať vhodnú platformu, na ktorej by mohlo prebiehať vyučovanie na diaľku. Pomocnú ruku nám poskytol jeden z rodičov našich žiakov a vytvoril kontá pre všetkých žiakov a pedagógov v programe **Microsoft Teams**. Naši skvelí učitelia sa pustili do štúdia rôznych dostupných materiálov a webinárov, aby sa mohli po Veľkej noci pustiť do vyučovania ako profesionáli.

Pripravili sme nový rozvrh hodín, v ktorom sme sa snažili zohľadniť všetky možné vedomosti o tom, ako dlho odporúčajú napr. psychológovia online vyučovanie pre deti. Brali sme tiež do úvahy to, že v niektorých rodinách majú iba jeden počítač. Snažili sme sa rozvrhnúť vyučovanie tak, aby sa pri počítači mohli vystriedať viaceré deti. Dopoludnia teda prebieha na MS Teams online vyučovanie a popoludní sa deti môžu spojiť so svojimi vychovávateľkami, ktoré majú pre ne pripravené zaujímavé

hry a tvorivé aktivity. Vyučovanie prebieha každý pracovný deň. Snažíme sa o pravidelnosť a režim, ktorý je tiež veľmi dôležitý, aby si deti vytvárali pracovné návyky a nezamieňali si tento čas s prázdninami alebo dovolenkou. Takto sa snažíme nielen o to, aby deti získavali vedomosti, ale najmä o to, aby sa mohli spojiť so svojimi spolužiakmi a učiteľmi či vychovávateľmi.

Školu vnímame ako ostrov priateľstva, opory, istoty a nádeje. Pre deti sú učitelia osobnosti, vzory. Toto všetko si uvedomujeme a nechceme stratiť ich dôveru. Práve tu sa ukázalo, že naši učitelia vnímajú svoju profesiu ako poslanie a na aktuálnu situáciu zareagovali ako na výzvu, ktorá ich posúva ďalej. Prejavili sa ich úžasné vlastnosti a do svojej práce vkladajú obrovský kus svojho srdca. Práve teraz sa zúročuje ich vášeň a oddanosť profesii, ich ľudský rozmer a úprimný záujem o deti. Dúfam, že si rodičia uvedomujú, aké šťastie majú na takýchto úžasných učiteľov.

Veľkou udalosťou týchto dní bol **zápis detí do 1. ročníka** našej základnej školy. Už od januára 2020 sme si robili plány, že ho chceme mať tento rok iný. A veru bol iný, ale nie taký, aký sme si predstavovali. Ako sa hovorí: "Človek mieni, pán Boh mení." Prebiehalo to nakoniec takto: Rodičia detí, ktorí mali záujem o prihlásenie svojho dieťaťa do 1. ročníka základnej školy, nám poslali elektronicky prihlášku do 24. apríla

2020. Mohli nám ju tiež poslať poštou či priniesť osobne. Obdržali sme 93 prihlášok. Potom nasledovalo overovanie údajov, ktoré rodičia uviedli v prihláške. To sa konalo pri dodržiavaní prísnych hygienických opatrení 4. a 5. mája 2020 v priestoroch základnej školy. Tento rok sa zápis realizoval bez prítomnosti detí. Pedagógovia získavali informácie o deťoch iba sprostredkované od rodičov. Riaditeľ školy má do konca júna 2020 vydať rozhodnutie o prijatí alebo neprijatí žiaka do 1. ročníka ZŠ. O odklad plnenia povinnej školskej dochádzky požiadalo 7 rodičov. Keďže naša škola má problémy s kapacitou tried, môžu byť v školskom roku 2020/2021 prijaté iba tie deti, ktoré majú trvalý pobyt v obci Most pri Bratislave.

Hoci vyučovanie prebieha na diaľku a učitelia ho realizujú väčšinou z domu, v škole sa vždy niečo deje. Začalo sa s výstavbou novej školskej jedálne, v ktorej by sa mali naši žiaci stravovať od septembra 2020. Pustili sme sa do revitalizácie tried – maľovanie a dôkladné upratovanie. Vybaľujeme triedy novým nábytkom a zriadili sme triedu v prírode (o tej sa dočítate viac v samostatnom článku).

V tejto chvíli netušíme, ako bude prebiehať vyučovanie v nasledujúcich dňoch a či sa ešte do konca tohto školského roka otvorí brána našej školy. To nás však už neznepokojuje, lebo sa ukázalo, že vieme byť flexibilní a dokážeme zvládať záťažové situácie. Koronaizolácia nás donútila prejsť k dištančnej forme vzdelávania. Určite to nie je ideálna forma, no aspoň sme sa posunuli vpred vo využívaní IT technológií a v budúcnosti už budeme pripravení reagovať pružnejšie a prejsť okamžite k tejto alternatívnej forme výuky.

V mene celého vedenia školy prajem všetkým našim žiakom, rodičom a priaznivcom veľa fyzického a psychického zdravia, pohody a pokoja v rodinách.

Mgr. Lea Serinová
zástupkyňa riaditeľa pre 1. stupeň ZŠ

MICROSOFT TEAMS UMOŽNIL VŠETKÝM DEŤOM NAHLIADNUŤ DO SVETA

„Výchova je to, čo v človeku zostane, keď zabudne, čo sa naučil.“

B.Skinner

Celoročná činnosť v našom školskom klube detí vyplýva z Výchovného programu ŠKD (základný dokument pre činnosť) a je zameraná na uspokojovanie záujmov detí v čase mimo vyučovania. Riadi sa podľa predpísaného režimu, ktorý sa v prípade potreby upravuje a prispôbuje záujmom a potrebám detí. Uplatňujeme aktivity spontánne i riadené, ktoré zodpovedajú veku dieťaťa. Snažíme sa deti viesť k ohľaduplnosti, spolupráci a slušnému správaniu. Počas celého školského roka pripravujeme pre deti rôzne podujatia. Našou snahou je, aby deti našli v našom školskom klube pocit istoty a aby činnosť bola pestrá a pre deti zaujímavá.

Preto aj nám v školskom klube detí umožnil Microsoft Teams nahliadnuť do sveta technológií počas koronakrízy.

Online vyučovanie prebiehalo každý deň a prinieslo veľa smiešnych aj náročných chvíľ, pri tvorbe vyrábania, rozprávania, kvízov, testov a disko tancov...

Zvládli sme to!

Tím ŠKD.

ZÁLOŽKY PRE PRVÁČIKOV

Aj keď nás všetkých pozastavil Covid 19, v našom školskom klube detí, sme nezabudli na našich nových prváčikov...

Tešíme sa na Vás a veríme, že spoločne vykročíme správnou nohou a zahájime školský rok 2020/2021.

Záložky venované pri zápise do prvého ročníka venoval *Tím ŠKD.*

TRIEDA V PRÍRODE - ZELENÉ VYUČOVANIE

Skúsenosti a skutočné spomienky sa nedajú získať len čítaním kníh a vyplňaním pracovných listov. Silné spomienky a tie najcennejšie vedomosti nadobúdame predovšetkým zážitkami. Chceme, aby učenie nebolo iba výkladom učiva v triede. Je čas skúmať prírodu všetkými zmyslami. Našou víziou je vytvoriť triedu v prírode s vlastnou bylinkovou záhradkou a s hotelom pre hmyz, ktorý budú deti pozorovať.

Hoci žijeme ťažké časy a najradšej by sme boli s deťmi v škole, v ŠKD nezháľame. Využili sme čas na realizáciu projektu a veríme, že sa už čoskoro budeme môcť starať spoločne s deťmi o našu „Zelenú triedu“.

Ďakujeme našej kolegyni Mgr. Vanese Karakovej za realizáciu projektu „Zelená trieda“, rodičom, ktorí svojím hlasovaním prispeli k realizácii projektu, Mgr. Gabriele Sabovej, Jozefovi Mátemu, k úspešnému dokončeniu projektu „Zelená trieda“.

Aj dnes sa medzi nami nájdu výnimoční ľudia.

Tím ŠKD

SVETOVÝ DEŇ DOWNOVHO SYNDRÓMU

21. marec je niekoľko rokov známy ako Svetový deň Downovho syndrómu. Kvôli situácii s vírusovým ochorením COVID-19 a s ním spojenými opatreniami boli v tie dni brány škôl zatvorené. Učitelia zabezpečili dištančné vzdelávanie a tak sa žiaci mohli na učť a vzdelávať aspoň z pohodlia domova, aj keď bez prítomnosti pani učiteliek a pánov učiteľov či spolužiakov. Aj napriek netradičnej organizácii vyučovania, sa naša škola zapojila do ponožkovej výzvy 2020. **Ponožková výzva** je iniciatíva, ktorá ľudí vyzýva, aby si v tento deň obuli dve rôzne ponožky, zvyšovalo sa povedomie o Downovom syndróme a zamýšľali sa nad rôznorodosťou ľudí. Do výzvy sa zapojili všetky zložky našej školy – žiaci, rodičia i pedagogický zbor. Tí, ktorí sa zapojili do ponožkovej výzvy si doma obuli dve rozdielne ponožky, rozprávali sa o jedinečnosti a odlišnosti každého z nás.

Byť odlišný je normálne a vďaka tomu je svet pestrejší. Rodiny sa mohli porozprávať o tom, v čom sa jednotliví členovia od seba odlišujú.

Symbolika

To, že Svetový deň Downovho syndrómu je daný práve na dátum 21. 3. nie je náhoda. Downov syndróm je trizómiou 21. chromozómu (chromozomového páru) – to zname-

ná, že 21. chromozóm je tvorený 3 chromozómami namiesto dvoch.

Ani ponožky ako symbol nie sú náhodou. Na hodine biológie by sme si do zošita chromozómy zakreslili ako ponožky. Ak to veľmi zjednodušíme, tak chromozómové páry totiž vyzerajú ako pár ponožiek otočený päťami k sebe.

Pýtate sa čo sú to vlastne tie chromozómy? Má ich každý z nás, obsahuje ich každá jedna bunka, ktorú máme. Väčšina ľudí má spolu 46 chromozómov, teda 23 chromozómových párov, ktoré sme zdedili od rodičov.

Ponožky, ktoré sme si obuli 21. 3. 2020 boli naozaj rôzne.

Denisa Drabová
Školská psychologička

PRE NAŠICH BUDÚCICH PRVÁKOV A ICH RODIČOV ...

Budúci prvák by sa mal do školy tešiť. ☺

Ako by sa mal správať budúci prvák?

- adekvátne komunikovať, dodržiavať pravidlá, spolupracovať
- reagovať na pokyny autority
- pozdraviť, poďakovať, požiadať o pomoc, počúvať s porozumením
- adaptovať sa na nové prostredie a osobu bez väčších problémov
- vytrvať bez rodiča počas vyučovania
- adaptovať sa na skupinu detí, vedieť s nimi spolupracovať
- spory s deťmi riešiť bez bitky, vzdorovitosti
- správať sa neagresívne
- nebyť príliš bojzlivý, plačlivý
- vedieť vyjadriť svoje požiadavky, starosti, obavy
- byť zodpovedný za drobné úlohy
- dokončiť začatú hru alebo prácu
- vydržať pri hre alebo pri práci 15 – 20 minút
- neodbiehať od práce
- neprejavovať zlozvyky ako cmúľanie prstov, ohryzanie nechtov

Čo by mal vedieť budúci prvák?

- poznať svoje celé meno, mená členov rodiny, prípadne i adresu bydliska
- poznať dni v týždni, ročné obdobia
- pri spontánnom rečovom prejave hovoriť gramaticky správne (skloňovať, časovať, používať správny čas, všetky slovné druhy)

- správne vyslovovať všetky hlásky (ak to tak nie je, zabezpečiť logopedickú starostlivosť)
- prerozprávať obsah krátkej rozprávky (aj zoradiť obrázky podľa dejovej línie)
- naučiť sa naspamäť básničku, pesničku, riekanku
- vysloviť krátke slovo po hláskach
- vytlieskať slabiky slov
- zvládnuť samoobslužné činnosti (samostatne sa obliecť, obuť, zapnúť gombíky, zaviazať šnúrky)
- samostatne sa najesť, obslúžiť na WC
- správne držať písacie potreby
- vedieť napodobniť tvary písmen
- nakresliť postavu so všetkými základnými znakmi
- vyfarbiť obrázok
- strihať jednoduché tvary papiera podľa predkreslenej čiary
- modelovať, lepiť, navliekať koráliky
- poznať základné geometrické tvary (kruh, trojuholník, štvorec, obdĺžnik)
- poznať farby
- poznať číslce 1 – 10, vedieť počítať do 10
- rozlišovať čo je viac, menej, veľa, málo, vyšší, nižší
- nájsť zhody a rozdiely
- tvoriť nadradené pojmy (hruška, jablko – ovocie), protiklady (malý – veľký)
- vedieť kde je vpravo, vľavo, vpredu, vzadu, pod, nad, vedľa

- behať, skákať, hádzať a chytať loptu, udržať rovnováhu, poskakovať na jednej nohe.

Odklad nie je hanba ani prehra.

Predčasný vstup do školy môže nepriaznivo ovplyvniť celú školskú dochádzku dieťaťa a celoživotne narušiť jeho vzťah k vzdelávaniu. Ak máte pocit, že vaše dieťa nie je na školu pripravené, je potrebné navštíviť odborníka z CPPP a výsledky testov školskej pripravenosti rešpektovať. Vstup do prvej triedy by mal prirodzený a bezproblémový.

Mgr. Jana Suroviaková

školská špeciálna pedagogička

Mgr. Denisa Drabová

školská psychologička

ŠKOLSKÝ ROK 2019/2020 V ŠKÔLKE

V septembri sme nastúpili všetci do škôlok plní elánu a radosti. Spravili sme si výlet do jablkového sadu a zistili, ako rastie strom a odkiaľ sa berú jabĺčka.

Prišla ku nám aj Dúha v podobe divadielka a na jeseň sme stihli vyrezať zo pár krásnych tekvičiek a zatancovať si na Bubu bále.

V priaznivom vetre sme ponaháňali šarkany a nezaostali sme ani my.

Na zúbky sa nám pozrela dentálna hygienička a naučili sme sa, ako sa o ne správne starať.

Aby nám bolo veselo videli sme niekoľko kultúrnych hudobno divadelných podujatí a že aj my sme šikovníci, na vianočných besiedkach sme sa ukázali v plnej paráde. Všimol si to aj Mikuláš, ktorý chodí každý rok do našej obce aj do škôlky a odmenil nás sladkou odmenou.

Po vianočných sviatkoch a zimných prázdninách sme sa vrátili do škôlky v novom roku a v planetáriu sme objavovali nekonečnosť vesmíru.

Na oslavu konca zimy a príchodu jari, sme stihli karneval, kde sme sa predviedli v maskách.

V marci sa brány našich škôlok zatvorili, pre pandémiu koronavírusu, ale na škôlkarskej stránke www.msmosticata.sk sme mohli byť naďalej v spojení. Pani učiteľky nám vymýšľali aktivity a činnosti, ktoré sme doma s rodičmi mohli robiť. Dokonca

sme mali aj virtuálnu nástenu, kde sme sa svojimi prácami z domu mohli pochváliť ostatným kamarátom.

V júni sa brány našich škôlok opäť otvorili a život sa opatrne vrátil do normálu. Predškoláci sa už tešia na školu a školské lavice, ale ešte pred tým si všetci oddýchame cez letné prázdniny, aby sme v septembri mohli opäť plniť síl nastúpiť.

NOVINKY ZO ŠKÔLKY

Tento školský rok sme v našej materskej škole na ul. 29. augusta okrem iných výchovno-vzdelávacích aktivít, organizovali projekt Zlatý kľúčik, ktorého cieľom bolo podchytiť záujem detí o hudbu a rôzne hudobné činnosti. Autorka projektu, učiteľka Kira Páczerová, oboznámila deti so svojimi autorskými spevníkmi, ktoré vydala v pedagogickom vydavateľstve Infra Slovakia s.r.o. Z plánovaných štyroch interaktívnych hudobných predstavení sa kvôli výnimočnej situácii a prerušeniu prevádzky, realizovali tri pre všetky deti z materskej školy. Vo všetkých aktivitách sa navzájom pretkávali spevácke, hudobno-dramatické a inštrumentálne činnosti, pričom každá aktivita bola zameraná na niektoré činnosti viac. V týchto hudobných aktivitách sa deti zoznámili aj s menej známymi zvieratami v ich prirodzenom biotype. Prostredníctvom motivovaného príbehu a piesní sa deti preniesli do Tatier na výlet do hôr. Zoznámili sa so životom Svišťa vrchovského, Orla skalného a Kamzika

Počas prerušenia prevádzky sa v materskej škole realizovalo vymalovanie I. triedy, jedálne a výdajne školskej jedálne. V jedálni a výdajni sme vymenili podlahovú krytinu a do výdajne jedál sme zakúpili novú kuchynskú linku. Ďalej sme zrekonštruovali hygienické zariadenie v starej budove výmenou obkladu a dlažby.

V júni sme v exteriéri školskej záhrady zabezpečili nainštalovanie pitnej fontány pre deti do obidvoch areálov materskej školy. V priebehu prerušenia prevádzky počas letných prázdnin (august) plánujeme vymalovať vstupnú chod-

vrchovského tatranského. Na výlete k lužnému lesu sa stretli aj s Vydrou riečnou, Kuňkou červenobruchou, Bobrom vodným. Na konci školského roka sme v exteriéry dramatizovali zhudobnené známe detské rozprávky Kozliatka, a Svrček a mravec.

Deti sa bez zábran zapájali do hudobno-pohybových aktivít, rozvíjali si hudobnú tvorivosť, angažovanosť. Vieme, že hudba môže byť aj liekom – blahodárne pôsobí na zdravotnú stránku, odbúrava únavu, stres, aktivizuje pozornosť a prináša radosť.

Autorské spevníky p. učiteľky Kiry vydané v pedagogickom vydavateľstve Infra Slovakia s.r.o.:

- spevník *V našej škôlke*, 2013 (9 autorských piesní a hud.- pohyb. hier)
- spevník *V našej škôlke 2*, 2016 (22 autorských piesní a hud.- pohyb. hier)
- spevník *Detské muzikály*, 2017 (29 autorských piesní)
- kafometík *Vesmír*, 2019 (5 autorských piesní na tému vesmír)
- spevník *Tajný život prírody*, bude vydaný na jeseň 2020.

bu a šatne I. a II. triedy v starej budove MŠ.

Pre deti pripravujeme k začiatku školského roka prekvapenie v školskej záhrade v podobe „hmatového chodníka“.

Prerúšením prevádzky z dôvodu prevencie Covid-19 sa narušil aj v našej škôlke výchovno-vzdelávací proces na dlhší čas. Aby sme deťom a ich rodičom spríjemnili a oživilili pobyt doma počas karantény, na našej webovej stránke sme uverejňovali rôzne aktivity, ktoré si mohli spolu s rodičmi zrealizovať. Mnohí rodičia túto možnosť využili a posielali nám odfotené výtvarné práce a pracovné listy. Veľmi nás to potešilo, že aspoň takýmto spôsobom môžeme byť s deťmi v kontakte.

Po obnovení prevádzky, aj keď v obmedzenom režime, sme sa deťom snažili zabezpečiť výchovno-vzdelávacie aktivity prevažne realizované v exteriéri materskej školy. Deťom sa hry, pohybové aktivity, športové aktivity a tiež aj vzdelávacie aktivity veľmi páčili a rady sa do nich zapájali. Ako plynul čas a školský rok sa blížil ku koncu, tak sa končila aj škôlkarská cesta pre našich predškolákov. V jedno krásne slnečné dopoludnie na konci júna, sme sa s nimi rozlúčili v rámci výchovno-vzdelávacej aktivity s názvom „Ahoj škôlka“. Predškoláci nám predviedli krátky program. Po programe sa ešte všetky deti vyšantili spolu na diskotéke.

Na záver sme predškolákom zapriali úspešný štart do základnej školy.

Teraz si už len držíme palce, aby sme mohli v septembri zahájiť nový školský rok v zdraví, bez obmedzení a v plnej prevádzke.

Kira Páczerová a Erika Paleschová

MIKULÁŠ V NAŠEJ OBCI

Pandémia Covid-19 zasiahla celý svet a nevyhla sa jej ani naša obec. Ale aké by to boli vianočné sviatky bez víťania Mikuláša? A tak aj napriek nepriaznivej situácii si našiek Mikuláš cestu aj do našej obce a tento rok prišiel skutočne štýlovo, a to na hasičskom aute. Na dodržiavanie opatrení mu po-

máhali aj jeho pomocníci a prísny očiak dozeral aj starosta obce. Tentokrát nemuseli deti chodiť za Mikulášom, ale podľa rozpisu prišiel Mikuláš za nimi, a to aj s malým prekvapením.

Veríme, že sa nám podarilo vnieť apoň trochu prekvapenia do detských očí.

Z KRONIKY OBCE... PÍŠE SA ROK 2000

Rok 2000 znamenal sedem rokov budovania samostatného Slovenského štátu. Tento rok bol významný aj tým, že prvýkrát v histórii rátania nášho letopočtu sa v ňom pretočili všetky 4 číslice. Pápež Ján Pavol II. ho vyhlásil za „Svätý“. Podľa Čínskeho kalendára to bol rok Draka. Bol to prelomový rok medzi 2. a 3. tisícročím.

Začiatkom roka starostovia na zasadnutí Klubu starostov Regionálneho združenia obcí Podunajskej oblasti, ktoré sa uskutočnilo v našom obecnom úrade, prerokovali návrh koncepcie modernizácie a decentralizácie verejnej správy. Nesúhlasili s návrhom začleniť svoje obce do Trnavského kraja. Pri obhajobe svojho nesúhlasu vychádzali z už schváleného rozvojového územného plánu Bratislavského kraja, do ktorého spadajú aj obce v okolí Bratislavy.

Do nového roku „všetko dobré“, a tak vláda rozhodla o zvýšení poplatkov za elektrinu, plyn, nájomné, vodné, stočné, cestovné a poštovné. Podľa ekonómov to priemernú domácnosť od februára zatažilo o menej ako 500 Skk za mesiac. Od augusta však odsúhlasila zvýšenie dôchodkov o 10%. Mladých chlapcov, brancov, potešila novela branného zákona o krátení základnej vojenskej služby z dvanásť na deväť mesiacov. Ani pojem nezamestnanosť sa akosi nevytratil z našich slovníkov. V priemere na mesiac bolo v Moste pri Bratislave 41,5 nezamestnaných, čo je o 9 nezamestnaných viac ako v minulom roku.

Most pri Bratislave sa v tomto roku zaradil medzi obce, ktoré majú schválený erb a ostatné symboly. Heraldická komisia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky prerokovala návrh erbu obce a odsúhlasila ho. Odporučila ho prijať aj Obecným zastupiteľstvom a zapísať do Heraldického registra Slovenskej republiky. V erbe je znázornený svätý Tomáš, patrón našej obce. Modrý podklad predstavuje snečnú oblohu. Svätec stojí na oblej zelenej pažiti, ktorá symbolizuje úrodné lány v okolí obce. Oblečený má strieborný plášť. Pravou rukou drží zlatú kopiju a vystretou ľavou rukou strieborný, zlatom olemovaný opasok. Vlajku obce Most pri Bratislave dotvárajú štyri pozdĺžne pruhy vo farbách modrej, žltej, bielej a zelenej. Pri návrhu erbu sa vychádzalo z dokumentu pochádzajúceho z roku 1659. Na dokumente sa našiel odtlačok pečatidla, na ktorom zreteľne vlní, že uprostred pečatného poľa je zobrazený patrón obce svätý Tomáš s gloriolou okolo hlavy a v ruke drží kopiju. Podľa odtlačku pečatidla bol znak heraldicky upravený. Kostol svätého Tomáša stál v Moste pri Bratislave už v roku 1315.

4. augusta bol snečný deň. No dedina potemnela, akoby slnko ani nesvietilo. Ľudia sa neveriacky pýtali, či je to pravda, či nie je žiadna nádej. Rozdrnčali sa telefóny. Smutná správa sa ako mor šírila medzi obyvateľmi Mostu, medzi známymi. „Počul si, čo sa stalo? Čo, Ivan, starosta, nie!“ S ohromením sme všetci prijali správu o tragickej nehode nášho starostu Ing. Ivana Rentku. Osud bol krutý k človeku, ktorý už tretie volebné obdobie úspešne vykonával funkciu starostu v našej obci. Medzi občanmi bol obľúbený pre svoju skromnosť, úctu k občanovi a zanietenosť k „starostovskej práci“. Nebol mu ľahostaný žiadny problém obyvateľov Mostu pri Bratislave. Ako pamätníky na jeho život i prácu ostali v našej obci zrealizované rozsiahle projekty, ale aj každodenné drobnosti, ktoré z neho robili veľkého človeka. Ing. Ivan Rentka sa narodil 2. februára 1959. Štúdium na Strednej priemyselnej škole a Strojníckej fakulte SVŠT ukončil s vyznamenaním. Funkciu starostu obce vykonával od septembra 1988 roka. Posledná rozlúčka so starostom Ing. Ivanom Rentkom sa konala 8. augusta 2000. Na poslednej ceste prišli kolegu odprevadiť všetci starostovia obcí okresu, družobných obcí. So „svojím richtárom“ sa prišlo rozlúčiť asi päťsto obyvateľov.

Začiatkom roka bola pracovná náplň na Obecnom úrade v Moste pri Bratislave zameraná na dokončenie rozpracovaných úloh minulého obdobia. OZ aj OR prejednali a schválili rozpočet. Do roku 2000 prechádzali s prebytkom približne 530 000 Skk.

11. februára sa konala verejná schôdza. Prítomných občanov starosta oboznámil o návrhu územného plánu obce. Dôležité bolo rozobrať zmeny územného členenia Slovenska. Po podrobnom staronovom výklade programových bodov sa v diskusii účastníci schôdzy zaujímali o obecné problémy. Najviac otázok bolo na sprevádzkovanie kanalizácie, opravu ciest a vybudovanie rekreačnej oblasti na Zelenej vode. Občanov zaujímal aj spôsob ochrany životného prostredia v obci a jej okolí. V priebehu roka sa občania presviedčali, že starostove slová nadobúdali praktickú podobu.

V marci komisia na základe výberového konania schválila riaditeľa ČOV (Čistička odpadových vôd). Stal sa ním Ing. Viktor Horváth. Nasledobne sa prevádzkali komplexné skúšky a odovzdávanie čističky odpadových vôd a obecnej kanalizácie. Skúšku prevádzkala firma ELKOV. ČOV prevzala firma Hentek. Od mája si teda občania mohli pripájať svoje objekty na obecnú kanalizáciu. Firma Hentek sa po dvoch mesiacoch prevádzky rozpadla, pre neefektívnosť prevádzky – vysoké náklady. Prevádzkovanie od tejto doby zabezpečoval vedúci ČOV s jedným prevádzkovým pracovníkom.

V lete sa započalo s prípravou na rekonštrukciu strechy kultúrneho domu – výberové konanie. Rekonštrukciu vykonala firma IZOL s.r.o. v septembri 2000 s celkovými nákladmi 750 000 Skk.

2. júla o 10:30 hod. boli v miestnom kostole požehnané symboly obce: zástava, erb, pamätná listina a pečiatka. Na tomto akte sa zúčastnili aj pozvaní starostovia obcí, okresu Senec z Malinova, Dunajskej Lužnej, Tomášova, Miloslavova, Hamuliakova a samozrejme, naši poslanci. Po svätej omši boli rozdane vlajočky, pohľadnice obce Most pri Bratislave a brožúrky pod názvom Most pri Bratislave Obec štyroch mostov, v ktorej bola stručne opísaná história obce. V popoludňajších hodinách boli symboly vystavené v sobášnej sieni Obecného úradu k nahliadnutiu pre občanov.

Závoj smútku obostieral poslancov a členov rady pri riešení úloh zastupovania vo funkcii starostu. Úlohy bolo potrebné plniť ďalej. Pod vedením zastupujúceho starostu Pavla Drozda a jeho zástupcu Jozefa Pustaja (zastupovanie bolo do najbližších volieb) riešili radní problém opravy a udržiavania miestnych komunikácií. Pokládku plynu do areálu bývalej Mototechny. Previedla sa oprava verejného osvetlenia obce. Bol podaný návrh úpravy cestovného poriadku SAD, ktorý by lepšie vyhovoval občanom.

Na konci jesene ukázalo vyhodnotenie hospodárenia, že sa gazdovalo dobre. Príjmy z ročného plánu boli 84,1% a výdavky tvorili 74,7%. Kalendárny rok sa ešte neskončil. Plánovať však bolo potrebné už nový. Rada pripravila a schválila rozpočet na nový rok.

Štatistika roka 2000 hovorí že: v obci sa narodilo 14 detí. Zomrelo 23 občanov. 10 mladých párov uzavrelo manželstvo. Prísťahovalo sa 50 občanov a z trvalého pobytu sa odhlásilo 6 občanov.

ŠKOLSTVO A ZÁKLADNÁ ŠKOLA

Vedenie školy sa nezmenilo. V školskom roku 2000/2001 sa s kolektívom pedagógov rozlúčili učiteľky Zita Ručeková a Eva Hodúrová. Kolektív doplnili nové kolegyně: Marta Gerhatová, Emília Žaárová a Vilma Ačová.

Zadelenie tried bolo nasledovné:

1. Trieda Bronislava Šimašková	12 žiakov
2. Trieda Marta Gerhátová	16 žiakov
3. Trieda Katarína Križanská	15 žiakov
4. Trieda Alena Šuláková	22 žiakov
5. Trieda Katarína Belánová	12 žiakov
6. Trieda Dagmar Pokorná	19 žiakov
7. Trieda Róbert Sidó	21 žiakov
8. Trieda Mária Plazáková	16 žiakov
9. Trieda Aurélia Miháľiová	18 žiakov

Školu navštevovalo 151 žiakov, z ktorých piati neprospeli. Problémom školského roka sa stala dochádzka. Celkom bolo 785 neospravedlnených hodín. Žiaci našej školy úspešne absolvovali prijímacie pohovory na rôzne typy stredných škôl. Pod vedením Dagmar Pokornej sa folková spevácka skupina v zložení Viktória Babajan, Broňa Gerhátová a Veronika Nagyová, zúčastnili na celoslovenskom festivale „Senický kľúčik“, kde získali v celoslovenskom merítku 3. miesto. Celkovo žiaci veľmi dobre reprezentovali školu. Na úrovni okresu a kraja pod vedením svojich učiteľov dosiahli porpedné umiestnenia.

Materská škola

V tomto školskom roku bolo zapísaných 44 detí. Personálne zloženie: riaditeľka – Koppová Oľga, učiteľky – Balcieraková Marta, Féhérová Emília, Uričková Anna, školníčka – Gregorová Terézia, kurič – Kopp Jozef.

Začiatok školského roka sa začal veľkým programom v kultúrnom dome Trnávka, kde sa deti zúčastnili na bábkovom predstavení. Pod vedením svojich učiteliek sa deti už tradične prezentovali ľubivými programami pri rôznych príležitostiach. Aj v tomto roku sa rodičia spolu so svojimi deťmi zúčastnili pedagogicko-psychologickej poradne, kde sa dozvedeli, ako sa čo najlepšie starať o svoje ratolesti.

PODNIKANIE

Na Bratislavskej ulici, pred budovou „starej školy“ bola na jar zahájená výstavba stánku, ktorý by mal slúžiť na predaj kvetín a záhradkárskych potrieb – kvety. Vo štvrtok 12. októbra bol stánok sprevádzkovaný. Vedúca predajne Ľudmila Valentínová ponúkla široký sortiment kvetov aj darčekových predmetov. V budove Kultúrneho domu boli upravené priestory tak, aby sa získali podmienky pre realizáciu masáže. Od novembra boli služby obyvateľstvu obce Most pri Bratislave obohatené o masáže, ktoré využívali hlavne ženy na svoje boľavé chrbty.

V areáli Kaštieľa v Studenom bolo do prevádzky uvedené relaxačno-vzdelávacie centrum, ktorého majiteľom bola VÚB. Pre našich občanov malo centrum význam len v možnosti zamestnania sa.

Prevádzkovanie kanalizácie riadila firma M+M s.r.o., ktorá vznikla po rozpade firmy Hentek.

KULTÚRA

Tohtoročné hody boli zahájené Country plesom. Úvod plesu patrilo vystúpeniu detského súboru Country mostík. Záver hodov už tradične vyplnil futbalový zápas Dolní proti Horným. Zápas má svoje pravidlá. Hrá sa v pondelok. Hráči hrajú bosí a nesmie chýbať sud piva. Dolní sú hráči z dolnej polovice dediny horní naopak.

1. september bol pekný, slnečný piatok. V tento deň, pod vedením pani Anny Humajovej a v spolupráci s miestnym Obecným úradom a Základnou školou sa konali oslavy SNP a zároveň sa deti lúčili s prázdninami. Dopoludnia sa pre deti na ihrisku konali rôzne zábavné súťaže, napríklad, súťaž v kreslení – O Moštánský štipec. Názov súťaže bol odvodený z toho, že výtvarné práce detí boli vytavené na špagáte a upevnené štipcami na prádlo. Víťazov odmenili, ale nezabudlo sa ani na ostatných zúčastnených. Džús, párky a sladkosti chutili všetkým deťom. Popoludní miestna TJ v rámci osláv SNP zorganizovala futbalový zápas. Moštánske mažoretky ukázali, o čo nové obohatili svoj program. Akcia vyvrcholila zapálením vatry.

V dňoch 16.-17. 9. 2000 sa konal 2. ročník výstavy ovocia, zeleniny a kvetín drobnopostovateľov z našej obce. Pod organizačným vedením pani Anny Humajovej a prispením pekného aranžovania a ikebán študentov SOU Malinovo mala výstava veľmi dobrú úroveň. Zúčastnilo sa na nej 35 vystavovateľov a vystavených bolo 372 exponátov. Medzi exponátmi vynikla slnečnica s priemerom 80 cm, 130 cm dlhá čínska uhorka a hľiva stromová s priemerom 50 cm. Odborná porota stanovila vystavovateľom nasledovné poradie:

1. Miesto Jozef Nemček
2. Miesto Roman Vallo
3. Miesto Jozef Borároš

U laickej poroty bolo poradie na prvých troch miestach takéto:

1. Miesto Veronika Duchovičová
2. Miesto Katarína Kohútová
3. Miesto Katarína Rentková

Výstavu videlo okolo 300 návštevníkov.

V dňoch 27. 10. - 28. 10. 2000 zorganizovali žiaci SOU Poľnohospodárskeho zo susednej obce Malinovo, pod vedením majsterky odborného výcviku pani Anny Humajovej, výstavu smútočného aranžovania. Na výstave sme mali možnosť vidieť, čo dokážu vyrobiť šikovné ruky študentov. Výstava mala aj predajný charakter. V škole sa mládeži venuje aj niekoľko pedagogických pracovníkov z našej obce. Každoročne poľnohospodársku školu úspešne ukončia priemerne dvaja až piati študenti z Mostu pri Bratislave.

2. 11. 2000 Klub ľavicových žien v snahe pomôcť škôlkárom zorganizoval „Detskú diskotéku“. Za získane peniaze bol do Materskej školy zakúpený koberec a vianočné ozdoby.

CIRKEVNÝ ŽIVOT

Došlo k zmene miestneho kňaza. Po odchode pána Júliusa Tassariho prišiel Mgr. Ján Buček. Táto zmena sa udiala k 15. júlu 2000. Kostolníčku naďalej robila pani Hucíková. Na organe hrala pani Marta Veselovská a spievala pani Jana Hulínová. Štatistika cirkevných obradov: 19 pohrebov, 9 krstov, 1 sobáš.

SPOLKY A ORGANIZÁCIE

Požiarníci

Naši požiarnici v prelomovom roku 2000 dosiahli v okresnej súťaži – lige, najlepší priemerný čas na prevedenie útoku – 31,36 sekundy. Celkovo skončili tretí. Mali druhý najlepší čas prevedenia útoku v súťažnom ročníku, a to 30. 9. 2000 na súťaži v Malinove – 25,21 s. Pre porovnanie prvý a tretí čas boli 23,92 s a 25,40 s.

7. októbra bola na miestnom ihrisku organizovaná súťaž pod názvom Memoriál Ing. Ivana Rentku (Pokračovanie súťaže o Pohár starostu). Na súťaži sa zúčastnilo 8 mužských a 3 ženské družstvá. Putovný pohár starostu obce vyhrali požiarnici z Podunajských Biskupíc. Domáci skončili tretí. Odmenou, za výbornú organizáciu súťaže, ale aj zabezpečenie občerstvenia, členom domáceho DPZ bola spokojnosť súťažiacich a hojného počtu

/pokračovanie na nasledujúcej str. 10/

/pokračovanie zo str. 9 /

divákov. Najdôležitejšie bolo, že svoje kvality prejavovali iba na súťažiacich a nemuseli zasahovať pri požiaroch.

Poľovníci

Členovia poľovníckeho zväzu Malý Dunaj zahájili nový rok intenzívnym prikrmovaním zveriny. Snehová pokrývka dosiahla len pár centimetrov, povrch bol však samý ľad. Zver sa nemohla dostať ku suchej tráve, a tak prikrmovanie bolo nutné. Pri marcovom sčítaní zveriny boli v poľovnom revíri takéto počty: 376 zajacov, 350 bažantov, 30 kusov srnčej zvere a 80 jarabíc. Ako najväčšiu príčinu takéhoto malého množstva zveriny, poľovníci určili premnoženie líšok. Našich poľovníkov podľa náplne ich činnosti môžeme stručne charakterizovať tromi bodmi:

1. Brigádnická činnosť a prikrmovanie – všetko pre celkové skvalitnenie poľovného revíru a prostredia.
2. Výcvik v strelbe, strelecké preteky, starostlivosť o poľovne upotrebitelných psov. Združenie ich v opisovanom období malo päť.
3. Na poslednom mieste zostali poľovačky.

Tretí ročník streleckých pretekov o Putovný pohár starostu obce sa konal 8. júla. Už po tretíkrát si prvenstvo vystrílel Timotej Páleník, mladší. Druhý bol Ing. Jozef Hupka z PZ Javorník a tretí skončil kronikár našich poľovníkov pán Michal Laca.

S jeseňou sa spája zber úrody. Pre poľovníkov to znamená, že nastal čas poľovačiek. Za celú jeseň 2000 sa celkovo zastrelilo 59 kohútov bažanta. Nestrelili žiadnu škodnú zver a tiež žiadnu líšku. Na zamyslenie však bola skutočnosť, že naši poľovníci nestrelili žiadneho zajaca. Pre zvýšenie stavu zajacov sa pred zimou do revíru vypustilo 40 kusov zajacov s konštatovaním, že v poľovnom revíri Malý Dunaj sa najbližšie tri roky nesmie na zajaca poľovať, ani ich odchytať.

Rybári

Na jar brigádnicky, za pomoci mechanizmov, rybári upravili cestu okolo jazier na Zelenej vode. Celoročný program nevybočil z dodržiavaných tradícií. Bol len obohatený o ročný lov sumca, ktorý sa v jazere č.3 premnožil. Lov sa uskutočnil prvýkrát v histórii MO SRZ v júli a v auguste. (MO SRZ Podunajske Biskupice bola

založená 24. 1. 1978). Posedenie pri vatre SNP sa nieslo v znamení pietnej spomienky na tragicky zosnulého starostu obce Most pri Bratislave, Ing. Ivana Rentku, ktorý bol na posedenie pozvaný. Žiaľ, osud bol krutejší.

Zarybňovali nasledovne: kapor 8 ton, štika 100 kg, lieň 200 kg a karas 4,5 tony. MO mala 888 členov, z toho 15 rybárov z našej obce.

ŠPORT

Futbalisti

29. až 30. apríla sa na miestnom štadióne konal futbalový turnaj, 5. ročník Memoriál Jozefa Tršťana.

Na 30. septembra pripravoval Ing. Vladimír Kováč v spolupráci so starostom obce nohejbalový turnaj. Uvedená tragická udalosť dala turnaju smutné pomenovanie – Memoriál Ing. Ivana Rentku. Víťazom turnaja, z ôsmich družstiev, sa stalo mužstvo Obecného úradu Most pri Bratislave, v zložení: Ing. Vladimír Kováč, Pavel Drozd a Maroš Drozd. Predsedom miestneho futbalového oddielu bol Stanislav Hrkeľ.

Stolní tenisti

V stolnotenisovom oddieli začal trénovať nový, mladý člen – Mirko Pôbiš. Kolektív získal mladého člena, čo znamenalo, že sa vytvorilo družstvo s deviatimi členmi. V 5. lige si stolní tenisti vybojovali 6. postupové miesto. V rámci reorganizácie stolnotenisových súťaží družstvo postúpilo z 5. do 4. ligy Bratislavského stolného tenisu. Podmienky na prevádzkovanie tohto sálového športu boli po vybavení telocvične veľmi dobré. Obecný úrad v maximálnej miere vychádzal športovcom v ústrety. Zakúpil hrací stôl a hradil všetky náklady potrebné pre prevádzkovanie stolnotenisového oddielu.

POČASIE

18. 1. 2000 ráno klesla teplota z +5°C na -2°C za pol hodinu. Okolo 15:00 hod. boli dva stupne nad nulou. Zvláštnosťou bolo, že tieto rozdielne teploty sprevádzalo hrmenie. V dňoch 20. až 23. apríla v oblasti Bratislavy namerali dennú teplotu 28°C. Pozoruhodné bolo, že na Slovensku v uvedené dni bolo najteplejšie v celej Európe. Koncom 42. týždňa, v polovici októbra, rozkvitli na lúkach jarné kvety. Boli totiž prekonané 50-ročné teplotné rekordy.

Do kroniky obce zapísala: *Marta Veselovská.*

SPOMIENKA

V lete roku 2020 uplynulo 20 rokov, čo nás tragicky opustil starosta **Ing. Ivan Rentka.**

Pri tomto smutnom výročí sme sa rozhodli venovať časť Spravodaja obce Most pri Bratislave práve výňatku z obecnej kroniky z roku 2000.

Ing. Ivan Rentka bol starostom obce Most pri Bratislave od septembra roku 1988, kedy prebehli doplňovacie voľby poslancov MNV a na plenárnom zasadnutí MNV bolo zvolené nové vedenie

obce – predseda (Ing. Ivan Rentka), tajomník (Ján Kolárik), až kým v roku 2000 osud do jeho pôsobenia v našej obci nezasiahol inak. Práve počas jeho pôsobenia sa v našej obci realizovalo mnoho zmien a projektov, postupne Vám v rubrike „Z obecnej kroniky“ niektoré priblížime, jednou z vecí bolo aj začatie publikovania Obecného spravodaja.

Češť jeho svetlej pamiatke.

ROK 2020 A KLUB DÔCHODCOV

7. 1. 2020 sa stretli seniori organizovaní v Klube dôchodcov v Moste pri Bratislave, aby zhodnotili činnosť v predchádzajúcom roku a odsúhlasili aktivity do nového roku. A podľa plánu usporiadali 25.2. už **12. Babskú zábavu**. Tohto roku sme vyrobili špeciálne pozvánky pre tých, ktorí roky spolupracujú s KD a sponzorujú jeho činnosť. Pozvaní boli aj všetci členovia obecného zastupiteľstva a nakoniec sme sa tešili y prítomnosti starostu obce a jeho zástupcu p. Mastného a Rendeka a poslancov p. Mátého, Luciaka a Kováčika. Sme radi, že niektorí z návštevníkov zábavy sa jej zúčastňujú už niekoľko rokov, hoci už dávno v Moste nebývajú. Viacerí sa pýtali, prečo sa takáto zábava nerobí v sobotu, kedy majú ľudia predsa len viac času. Termín „Babskej“ je daný tradíciou. Koná sa vždy v utorok pred popolcovou stredou a končí sa o polnoci pochovaním basy. Potom nasleduje dlhý pôst a nemali by sa konať žiadne plesy, bály ani zábavy až do veľkej noci. O 18.00 hodine sa začala zábava tých, čo prišli v maskách, ale aj tých čo masky nemali. Už tradične sa o hudobnú produkciu postaral DJ Yuri. Medzi 21.00 a 22.00 hodinou sme vylosovali tombolu, ktorá bola vďaka sponzorom pestrá, bohatá a hodnotná, za čo im veľmi pekne ďakujeme. Milo nás prekvapili aj dvaja mladí, noví občania Mostu, ktorí sa takejto zábavy zúčastnili po prvýkrát a ktorí každej maske priniesli darček. Klub dôchodcov ďakuje všetkým návštevníkom za aktívnu účasť a tešíme sa na stretnutie o rok opäť v UTOROK!

Babská zábava ostala na dlhý čas posledným zábavným momentom nielen pre KD, ale aj pre celé Slovensko, kam začali prichádzať správy o novom druhu vírusu, ktorý dostal názov Covid 19. Vláda prijala mnohé opatrenia a my, dôchodcovia - ako najohrozenejšia skupina, sme museli chodiť nakupovať len v čase medzi 9.00-12.00 hod. a čo najmenej vychádzať von. Všetci obyvatelia museli nosiť rúška. Zohnať rúško bol niekedy problém, o to viac treba oceniť aktivitu a poďakovať sa p. Olge Bobákovej, ktorá ušila rúška pre všetkých členov nášho klubu ale aj pre ostatných seniorov v obci a spolu s ďalšou členkou nášho klubu p. Gitkou Flajšakerovou ich seniorom aj roznášali.

Žiadne stretnutia sme v tomto období neorganizovali, a preto keď starosta vyzval občanov, aby v rámci Dňa zeme upratovali priestory okolo svojich domov, naši seniori, dodržiavajúc záväzné nariadenia, vykosili klubovú záhradu, ostrihali a okopali stromčeky, kríky, kvety, vyčistili a pohrabali priestor za klubom. Vzdialenosť medzi jednotlivými členmi prísne registroval člen klubu P. K., ktorý usúdil, že najideálnejšia miera je prvý a posledný šteblík na rebríku. A tak tí, ktorí na brigáde boli vôbec do kontaktu neprišli. A možno práve napätá situácia, a nielen na Slovensku, vyprovokovala ľudí k rôznym humorným reakciám na vážne problémy okolo nás.

Prvou akciou po uvoľnení opatrení bol bicyklový výlet. V Zálesí sme si pozreli novovybudované drevené mólo na Dunaji, posedeli sme si v bufete na Zelenej vode, dali sme si ryby, cigánsku. Aj počasie spolupracovalo, bolo ani chladno, ani horúco. Tak akurát.

A čo ďalej?

Nuž, ak vírus nerozhodne za nás inak, chystáme:

- na september 3 dňový pobyt na Duchonke
- v októbri tradičnú výstavu vyrezávaných tekvic
- v novembri Teplákovú /Katarínsku/ zábavu
- a v decembri Mikuláša pre deti v kostolnom parku.

Na všetky akcie upozorníme ešte formou plagátov, cez miestny rozhlas a na stránke obce.

Na záver vám všetkým želim krásny 2. polrok roku 2020 a predovšetkým veľa zdravia.

Kvetoslava Rendeková

ÚLOHY CIVILNEJ OCHRANY

Civilná ochrana zahŕňa najmä tieto úlohy a opatrenia:

Organizovanie, riadenie a vykonávanie záchranných prác, ktoré spočívajú hlavne v záchrane osôb, poskytnutí predlekárskej a lekárskej pomoci, vyslobodzovaní osôb a v odsune ranených. Zabezpečovanie a organizovanie hlásnej a informačnej služby. Poskytovanie núdzového zásobovania a núdzového ubytovania. Zabezpečovanie a vykonávanie evakuácie a ukrytia osôb a zvierat. Vykonávanie protiradiačných, protichemických a protibiologických opatrení. Organizovanie, riadenie a vykonávanie prípravy na civilnú ochranu. Posudzovanie umiestňovania stavieb a využívania územia a dodržovania záujmov civilnej ochrany na teritóriu pri územnom a stavebnom konaní a technických parametrov zariadení civilnej ochrany.

Vysvetlíme si niektoré pojmy civilnej ochrany:

Ohrozenie je obdobie, počas ktorého sa predpokladá nebezpečenstvo vzniku alebo rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti.

Mimoriadnou udalosťou sa rozumie živelná pohroma, havária, katastrofa alebo teroristický útok.

Mimoriadnou situáciou sa rozumie obdobie ohrozenia alebo obdobie pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti na život, zdravie alebo majetok, ktorá je vyhlásená podľa zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a počas ktorej sú vykonávané opatrenia na záchranu života, zdravia alebo majetku, na znižovanie rizík ohrozenia alebo činnosti nevyhnutné na zamedzenie šírenia a pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti.

Mimoriadna situácia sa vyhlasuje a odvoláva prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov.

Čo by mal každý vedieť v prípade ohrozenia:

Mali by sme poznať čísla **tiesňového volania**, ktorých základom je číslo **112**, pri použití čísla 112 sa dovoláte na integrované záchranné stredisko (IZS), kde vám poskytnú rady ako postupovať v danej situácii,

číslo **150** použijeme pri požiari - Hasičský a záchranný zbor najviac používané je číslo **155** Záchranná zdravotná služba, **158** má Štátna polícia, **159** sa dovoláme na Mestskú políciu, **18 300** má Horská záchranná služba.

AKÉ SÚ VŠEOBECNÉ ZÁSADY PRI VYŽADOVANÍ POMOCI?

Ak vyžadujete pomoc v tiesni alebo pri oznamovaní správy o mimoriadnej udalosti, uveďte:

- svoje meno,
- druh udalosti (požiar, dopravná nehoda, povodeň, trestný čin ap.),
- rozsah udalosti (požiar domu, bytu, lesa, ohrozenie života viacerých osôb, zaplavenie cesty, poľa, obce, ap.),
- miesto udalosti,
- ak je na miesto udalosti sťažený prístup, uveďte spôsob prístupu, smer, odkiaľ je možné miesto udalosti dosiahnuť a druh prístupovej cesty.

ČO JE A AKO SA VYKONÁVA VAROVANIE OBYVATEĽSTVA

Varovanie obyvateľstva je jedno z najdôležitejších opatrení civilnej ochrany. Varovanie je vykonávané varovnými signálmi uskutočňovanými prostredníctvom sirén. Varovné signály sú následne dopĺňané hovorenou informáciou prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov.

Ak zaznie varovný signál vznikla mimoriadna udalosť, podľa tónu signálu a dĺžky jeho trvania zistíte, pred čím vás varuje, počúvajte následnú hovorenú informáciu vysielanú rozhlasom, televíziou alebo **hlášením obecného (mestského) rozhlasu**.

Varovný signál VŠEOBECNÉ OHROZENIE sa vyhlasuje dvojminútovým kolísavým tónom sirén a následne je doplnený slovnou – hovorenou informáciou o podrobnostiach a charaktere ohrozenia. Počas vojnového stavu a počas vojny sa ním vyhlasuje aj ohrozenie v prípade možného vzdušného napadnutia územia štátu.

Varovný signál OHROZENIE VODOU sa vyhlasuje šesťminútovým stálym tónom sirén a následne je doplnený slovnou informáciou.

KONIEC OHROZENIA dvojminútový stály tón sirén bez opakovania.

KEĎ ZAZNIE VAROVNÝ SIGNÁL SIRÉNY

Pri pobyte v budove:

- zostaňte vo vnútri, prípadne sa ukryte v úkryte (ak je dostupný), vytvorte izolovaný uzavretý priestor - uzavrite a utesnite okná, dvere, vetráky, odstavte klimatizáciu,
- pripravte si improvizovanú ochranu dýchacích ciest, očí a odkrytých častí tela, zapnite rozhlas, televíziu a sledujte vysielanie,
- riadte sa podľa vysielaných pokynov, nepodceňujte riziko,
- pripravte si evakuačnú batožinu, (o evakuácii v budúcom čísle Spravodaja)
- telefonujte len v súrnom prípade, nezaťažujte telefónne linky,
- poskytnite pomoc chorým, postihnutým osobám, osobám neschopným pohybu, starším osobám,
- postarajte sa o deti bez dozoru,
- zachovávajte rozvahu a pokoj, budovu opustite len na pokyn.

Pri pobyte mimo budovu

- zachovajte rozvahu,
- zorientujte sa podľa situácie a rozhodnite sa pre opustenie priestoru ohrozeného nebezpečnou chemickou látkou,
- vaše rozhodnutie je závislé od smeru vetra šíriaceho nebezpečnú látku zo zdroja úniku a vašej polohy;
- ak sa nachádzate v smere vetra a ste v časovej tiesni, okamžite vyhľadajte ukrytie v budovách a postupujte ako pri pobyte v budove.

Preskúšanie systémov varovania:

Vždy druhý piatok v mesiaci sa o 12.00 hod. preskúšava prevádzkyschopnosť systémov varovania dvojminútovým stálym tónom sirén. O pravidelnom preskúšaní funkčnosti sirén a o ďalších skúškach mimo tohto termínu informujú obecný rozhlas, rozhlas, televízia a tlač!

Spracoval Ing. Miroslav Veselovský